

Historia

Historia Żywca liczy sobie przeszło 700 lat. Jego nazwa pochodziła ponoć od słowa "żywić", co wskazuje na to, że tutejsze ziemie były urodzajne i obfitowały w zwierzynę. Pierwsza wzmianka o mieście pochodzi ze spisów świętopietrza Diecezji Krakowskiej z 1308 roku, w których wymieniona jest "parochia ecclesie de Ziwich", czyli parafia żywiecka. W 1327 roku Żywiec miał już prawa miejskie.

Na przestrzeni dziejów Żywiec przechodził z rąk do rąk. Początkowo należał do książąt cieszyńskich, następnie oświęcimskich. Ostatni z książąt piastowskich Przemysław, władał Żywiecczyną do roku 1433. Po nim ziemię tę objęli w posiadanie Skrzyńscy herbu Łabędź, którzy - jak wynika z Kroniki Długosza - trudnili się rozbojem, a okres ich władania należał do najbardziej burzliwych. W 1456 roku Ziemię Żywiecką wykupił król Kazimierz Jagiellończyk. Po nim Żywiecczyną kolejno władali Komorowscy i żona Zygmunta III Wazy - Konstancja. W 1626 roku Konstancja wydała ordynację dla Żywca, która uporządkowała dotychczasowe nadania i przywileje oraz określiła prawodawstwo miejskie. Przyniosło to szybką poprawę stosunków wewnętrznych i przyspieszenie rozwoju gospodarczego.

Po Konstancji Żywiecczyną władał biskup wrocławski Karol Ferdynand, a następnie król Jan Kazimierz, który w okresie Potopu Szwedzkiego dwukrotnie bawił na żywieckim zamku. Wtedy też Żywiecczna wsławiła się postawą patriotyczną, stając wiernie przy swoim królu i broniąc miasta przed Szwedami. Przewaga wojsk najeźdźczych była jednak zbyt wielka i na krótko miasto wpadło w ręce Szwedów. W 1678 roku Żywiecczynę nabył hrabia Jan Wielopolski i przez następne półtora wieku pozostawała ona własnością tego rodu. W roku 1838 Adam Wielopolski sprzedał dobra Habsburgom, którzy władali tymi ziemiami aż do II wojny światowej.

Początki dynamicznego rozwoju miasta w połowie XIX wieku związane są z jego uprzemysłowieniem. Wtedy powstał tu m.in. zakład metalurgiczny produkcji śrub, fabryka papieru i drukarnia oraz najstłynniejsza firma nieodmiennie kojarzona z Żywciem, Arcyksiążęcy Browar, założony przez Albrechta Ferdynanda Habsburga. W czasie II wojny światowej Ziemia Żywiecka została włączona do Rzeszy i poddana silnej akcji germanizacyjnej. Niemcy deportowali stąd 20 tys. osób, a opuszczone gospodarstwa zasiedlano niemieckimi osadnikami. Podczas okupacji Żywiecczna stała się jednym z ważniejszych ośrodków ruchu oporu. Działały tu silne zgrupowania AK i znajdował się jeden z ważniejszych punktów przerzutowych na Słowację.

Okres powojenny zaznaczył się w historii miasta rozwojem przemysłu oraz zakładów spółdzielczych. W prawie wszystkich dzielnicach powstały osiedla mieszkaniowe i placówki kulturalno-oświatowe. Nowe oblicze miasto zyskało w 1967 roku, kiedy przez spiętrzenie wód Soły zaporą w Tresnej powstało Jezioro Żywieckie. W 1999 roku w wyniku nowego podziału administracyjnego kraju Żywiec stał się częścią województwa śląskiego.